

ΧΡΩΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ:

ΝΤΑΓΚΟΥΝΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ – ΕΙΡΗΝΗ ΠΕ 87.03

(ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ-ΚΟΣΜΕΤΟΛΟΓΟΣ)

ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

E-mail : dntagounaki@gmail.com

Χανιά 2020

ΧΡΩΜΑΤΑΛάμπουν γύρω μας.

Αποκαλύπτουν χαρακτήρες και συναισθήματα, επηρεάζουν διαθέσεις και χρησιμοποιούνται ακόμα και για θεραπευτικούς λόγους

Τα χρώματα επιδρούν στην ψυχή και η ψυχή ζει μέσα στο χρώμα. Η ύπαρξη των χρωμάτων είναι μαγική. Το χρώμα χαρίζει όλη την ομορφιά που ανακαλύπτει κανείς γύρω του. Το χρώμα είναι ζωή, γιατί ένας κόσμος χωρίς χρώματα μας φαίνεται νεκρός.

Τίποτε δεν μπορούμε να μας συγκινήσει
βαθύτερα και εντονότερα, εμάς τους
ανθρώπους, από την εμφάνιση στον ουρανό
μας ενός τεράστιου φωτεινού τόξου.
Η αστραπή και η βροντή μας τρομάζουν,
αλλά τα χρώματα του ουρανού τόξου μας
ειρηνεύουν και ανυψώνουν την ψυχή μας.
Το ουράνιο τόξου θεωρείται σύμβολο
ειρήνης.

ΧΡΩΜΑΤΑ

.....Τα χρώματα επιδρούν στην ψυχή..... υποστήριξε ο Γκαίτε. Αφού μπορούν όχι μόνο να διεγείρουν τις αισθήσεις μας αλλά και να ξυπνούν συγκινήσεις και ιδέες, οι οποίες άλλοτε μας κινητοποιούν, προκαλώντας μας έτσι λύπη ή Χαρά.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η χρήση του χρώματος από τον άνθρωπο θα μπορούσαμε να πούμε ότι αρχίζει με την εμφάνιση της ίδιας του της ζωής.

Το χρώμα λοιπόν χρησιμοποιήθηκε από τον άνθρωπο για να ζωγραφίσει τους τοίχους των σπηλαίων, δηλαδή τους τοίχους της πρώτης του κατοικίας, αλλά και το πρόσωπο ή το σώμα του. Τα πρώτα χρώματα που χρησιμοποιηθούν από τον άνθρωπο (όπως μας πληροφορεί η ζωγραφική των σπηλαίων) ήταν τα γαιώδη χρώματα (κόκκινο, καφέ, κίτρινα από ωχρές και σκούρες όμπρες, μαύρο και άσπρο)

Η κόκκινη ώχρα (σύμβολο της ζωής) φτιαγμένη από κοκκινόχρωμα χρωματισμένο με οξείδια του σιδήρου, το μαύρο (σύμβολο του θανάτου) από καμένα ξυλοκάρβουνα ή κόκαλα και το φωτεινό λευκό από κρυστάλλους ασβεστίτη.

Οι Αιγύπτιοι έτριβαν το ορυκτό μαλαχίτη για να φτιάξουν το πράσινο ενώ οι Ρωμαίοι χρησιμοποίησαν το φωτεινό κόκκινο που πήραν από το ορυκτό κιννάβαρι (η πρώτη του χρήση όμως ήταν από τους Κινέζους).

Είναι γνωστό δε το πορφυρό χρώμα, βγαλμένο από όστρακα, που χρησιμοποίησαν κυρίως οι βυζαντινοί αυτοκράτορες, γνωστοί και ως πορφυρογέννητοι.

Στα χρόνια ως και τον 19^ο αιώνα το χρώμα το παίρναμε, όπως είδαμε, ατόφιο από την φύση, από την επεξεργασία δηλαδή φυσικών προϊόντων, ενώ έπειτα άρχισε να παρασκευάζεται και χημικά.

Με την πάροδο των ετών και την εξέλιξη της χημείας και της τεχνολογίας φτάσαμε σήμερα σε ένα πράγματι τεράστιο αριθμό χρωμάτων και αποχρώσεων.

ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΚΑΙ Η ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ

Ο κόσμος που μας περιβάλλει είναι όλος χρώμα.
Βλέπουμε το χρώμα, αισθανόμαστε το χρώμα,
εκφραζόμαστε με χρώμα. Σίγουρα δεν θα μπορούσαμε
να αντέξουμε έναν κόσμο χωρίς χρώμα, έναν κόσμο
γκριζαρισμένο, γεμάτο μελαγχολία, χωρίς το γαλάζιο
του ουρανού και της θάλασσας, το πράσινο της φύσης
και το κίτρινο του ήλιου. Το χρώμα έχει κυριαρχήσει
τόσο πολύ στη ζωή μας, που ακόμα και στα φαγητά μας
επιζητούμε το χρώμα, ίσως γιατί αυτό επηρεάζει πέρα
από την αίσθηση της όρασης και τις άλλες αισθήσεις.

ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΛΗΨΗ (ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ)

Το χρώμα δεν έπαψε ποτέ να αποτελεί ένα μέσο εκδήλωσης των ψυχικών και συναισθηματικών καταστάσεων του ατόμου, δεν έπαψε ποτέ να είναι σύμβολο. Για κάθε άνθρωπο το χρώμα έχει μια ιδιαίτερη σημασία και ένα προσωπικό συμβολισμό, εξαιτίας της άμεσης συγκινησιακής επίδρασης που ασκεί πάνω του και των διαφόρων εμπειριών και βιωματικών που έχει.

ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

Ο άνθρωπος γεννήθηκε με μια φυσική ευαισθησία στα χρώματα και ακόμα περισσότερο με κάποια βιολογική ανάγκη να εκφράζεται με αυτά.

Η ανάγκη αυτή υπάρχει σε όλους τους ανθρώπους και αυτό είναι εμφανές στις μικρές ηλικίες.

Τα παιδιά, πριν ακόμα μάθουν να γράφουν, ζωγραφίζουν με προσήλωση σε ένα κομμάτι χαρτί. Τα χρώματα ερεθίζουν το οπτικό μας νεύρο και γι' αυτό τα παιδιά απασχολούνται με τις ώρες με μπογιές και μαρκαδόρους.

Τα είδη των ψαριών, των φυτών και των ζώων έχουν χρώματα που υπερβαίνουν κάθε φαντασία. Κάθε εποχή χρωματίζει τη φύση με τα δικά της χρώματα. Τα κίτρινα του καλοκαιριού, τα γήινα του χρώματα της φθινοπωρινής γης, τα λευκά ή μπλε μουντά χρώματα του χειμώνα και τα πράσινα ζωηρά χρώματα της άνοιξης συνθέτουν το χρωματικό πάζλ των τεσσάρων εποχών.

Πέρα όμως από τις εποχές, κατά τη διάρκεια της ημέρας, ανάλογα με την ώρα και τις ατμοσφαιρικές συνθήκες, η φύση αλλάζει χρωματισμούς.

ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

Το χρώμα είναι ένα στοιχείο άρρηκτα συνδεδεμένο με όλες σχεδόν τις μορφές της τέχνης. Μουσική, ζωγραφική, λογοτεχνία, ρητορική, κινηματογράφος, χορό, θέατρο και ένα σωρό άλλες.... Όσοι ασχολούνται με ποίηση, ρητορική, με τον λόγο γενικότερα, γνωρίζουν πως και ο λόγος έχει τα χρώματά του. Η χροιά, η αρμονία, ο τόνος χαρακτηρίζουν τόσο τα χρώματα, όσο και τους ήχους. Επομένως, ακόμα και στη μουσική ενυπάρχει το χρώμα.

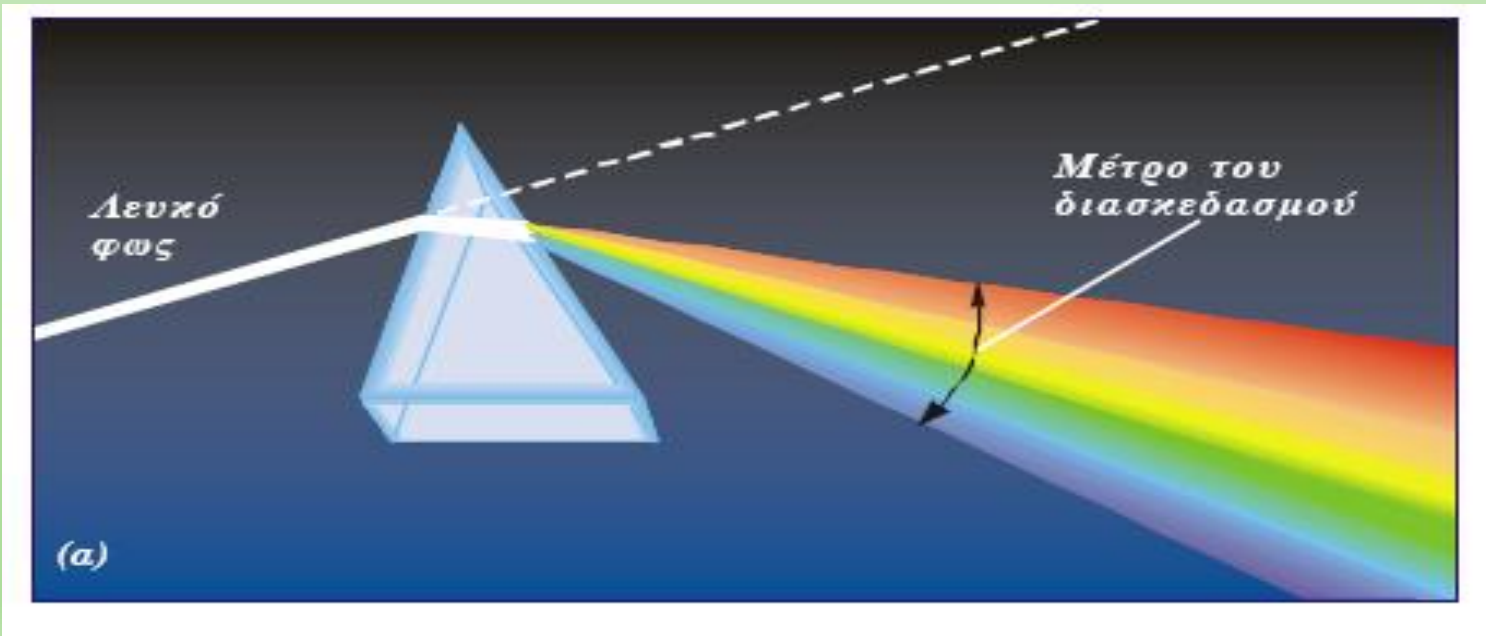
Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

«Τα χρώματα επιδρούν στην ψυχή, αφού μπορούν, όχι μόνο να διεγείρουν τις αισθήσεις, αλλά και να μας ξυπνούν συγκινήσεις και συναισθήματα», υποστήριξε ο Γκαίτε, ενώ ο δρ S.J Quesley είχε πει προφητικά ότι κάποια μέρα η χρήση των χρωμάτων θα αντικαταστήσει εκείνη των φαρμάκων.

Η χρωματοθεραπεία, όπως ονομάστηκε η μέθοδος, σήμερα περιλαμβάνεται στον κλάδο της λεγόμενης «χρωματικής ιατρικής» ως συμπληρωματική θεραπευτική αγωγή, που τόσο προληπτικά, όσο και στην πρακτική εφαρμογή της, βοηθά κάθε άνθρωπο να αναπληρώσει τις ενεργειακές απώλειες που υφίσταται καθημερινά λόγω στρες, κούρασης, εκνευρισμού και άλλων καταστάσεων.

Δεν είναι λίγα τα πειράματα που έχουν γίνει -και γίνονται- σχετικά με το τί επιρροή έχουν τα χρώματα στην ανθρώπινη ψυχολογία. Έχει παρατηρηθεί για παράδειγμα, ότι οι άνθρωποι που περιβάλλονται συνέχεια από ζωντά και φωτεινά χρώματα, χαίρουν καλύτερης φυσικής κατάστασης και ψυχικής ηρεμίας από εκείνους που περιβάλλονται από σκούρα και μουντά χρώματα.

Χρώμα είναι η αίσθηση και μάλιστα η χρωματική αίσθηση της όρασης. Είναι φως η ορατή ηλιακή ακτινοβολία. Είναι χρωστική ύλη και πιο συγκεκριμένα είναι ο τρόπος που αντιδρά η ύλη στο φως και η ύλη αυτή είναι οργανική ουσία, η σύσταση της οποίας απορροφά μέρος του ορατού φωτός. Τα μέρος του φωτός που ανακλά χαρακτηρίζει το χρώμα της.

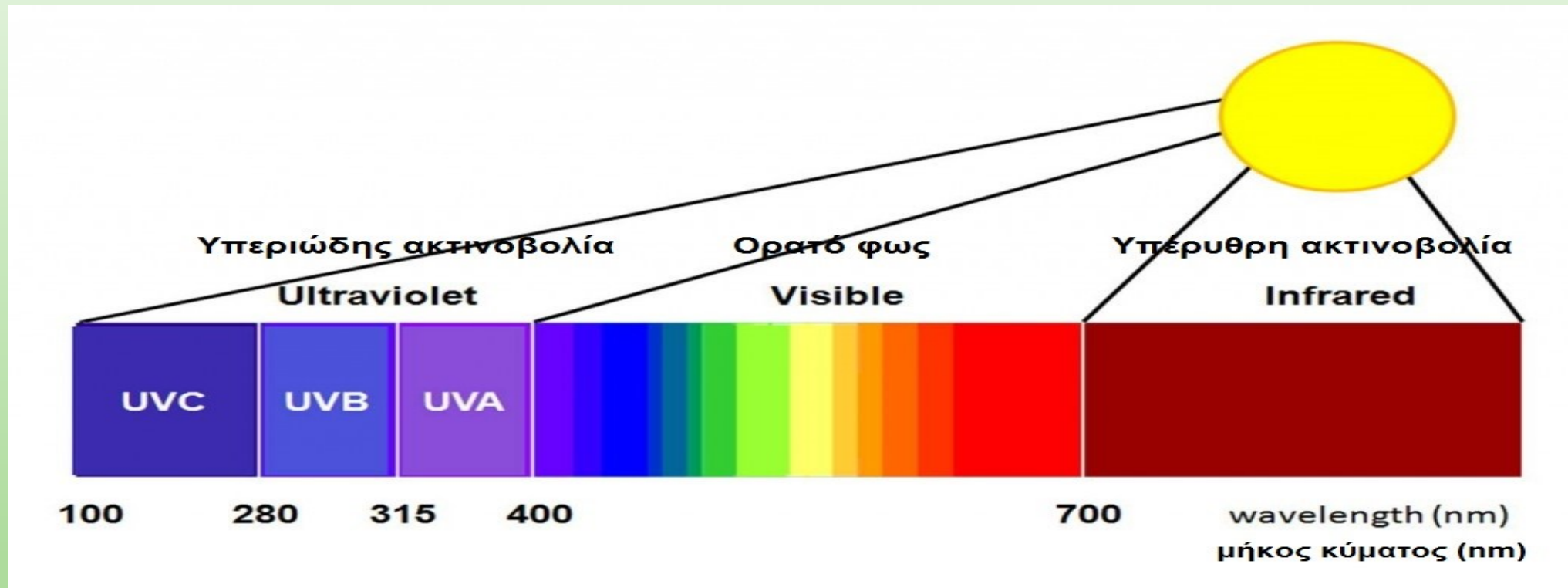
ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΧΡΩΜΑ

Σήμερα λέγεται ότι το φως είναι ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που εκπέμπεται υπό μορφή κυμάτων, τα οποία ερεθίζουν το οπτικό μας σύστημα, με αποτέλεσμα την χρωματική αντίληψη των αντικειμένων.

Η δημιουργία όμως των διάφορων χρωμάτων οφείλεται στα διαφορετικού μήκους κύματος και συχνότητα.

Το μήκος, η συχνότητα και η ένταση των ηλεκτρονικών κυμάτων, εξαρτώνται από την ηλεκτρονική ενέργεια των σωμάτων που τα προκαλούν. Το χρώμα αντιστοιχεί σε ακτινοβολία κρότου φωτός ορισμένου μήκους κύματος, που κυμαίνεται από 400 έως 700nm.

Από τα ορατά χρώματα του φάσματος, το κόκκινο έχει το μεγαλύτερο μήκος κύματος και την μικρότερη συχνότητα και το βιόλα – ιώδες το μικρότερο μήκος κύματος και την μεγαλύτερη συχνότητα.

Ξέρατε ότι...

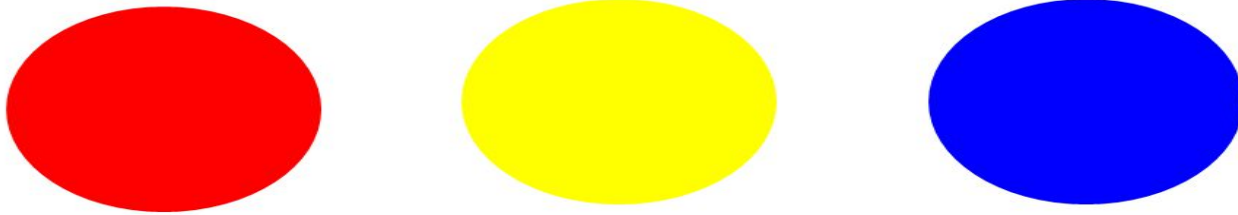
Όλοι οι άνθρωποι έχουν ένα «τυφλό σημείο» στην όρασή τους; Είναι μια περιοχή στον αμφιβληστροειδή η οποία δεν έχει καθόλου υποδοχείς που αντιδρούν στο φως (ο αμφιβληστροειδής χιτώνας και οι φωτοϋποδοχείς βρίσκονται στο πίσω μέρος του ματιού), με αποτέλεσμα μια εικόνα που πέφτει στην περιοχή αυτή να μην είναι ορατή. Είναι η περιοχή στην οποία το οπτικό νεύρο εξέρχεται από το μάτι προς τον εγκέφαλο.

Για να βρείτε το τυφλό σημείο σας, μπορείτε είτε να ζωγραφίστε την παρακάτω εικόνα σε ένα κομμάτι χαρτί ή να χρησιμοποιήσετε την ίδια την εικόνα αν κρατάτε μία φορητή συσκευή.

Κλείστε το αριστερό σας μάτι. Κρατήστε την εικόνα σε μια απόσταση περίπου 20 εκατοστών και με το δεξί μάτι εστιάστε στο **R**. Φέρτε την εικόνα κοντά στα μάτια σας σιγά-σιγά. Σε μια συγκεκριμένη απόσταση το **L** θα εξαφανιστεί από το οπτικό σας πεδίο – αυτό είναι το τυφλό σημείο. Δοκιμάστε τώρα με το αριστερό μάτι. Κλείστε το δεξί, εστιάστε στο **L** και πλησιάστε την εικόνα αργά προς το μέρος σας.

βασικά χρώματα

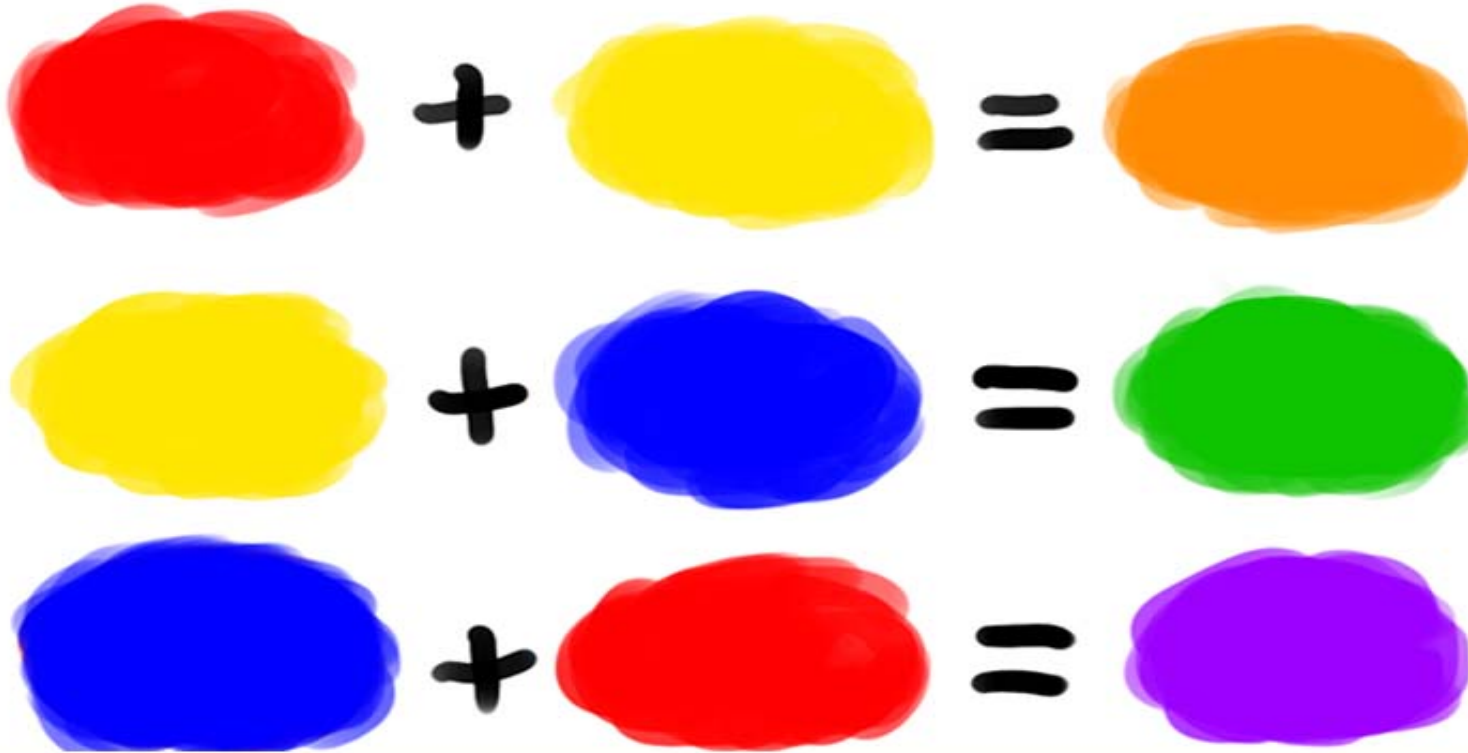

Έτσι τα χρώματα τα διακρίνουμε :

- Σε βασικά ή πρωτογενή : κόκκινο, κίτρινο και μπλε

Θεωρούνται βασικά διότι δεν προκύπτουν από την ανάμειξη άλλων χρωμάτων. Η παραδοχή των τριών αυτών χρωμάτων ξεκινά από την πρώτη εμφάνιση της ζωγραφικής τέχνης.

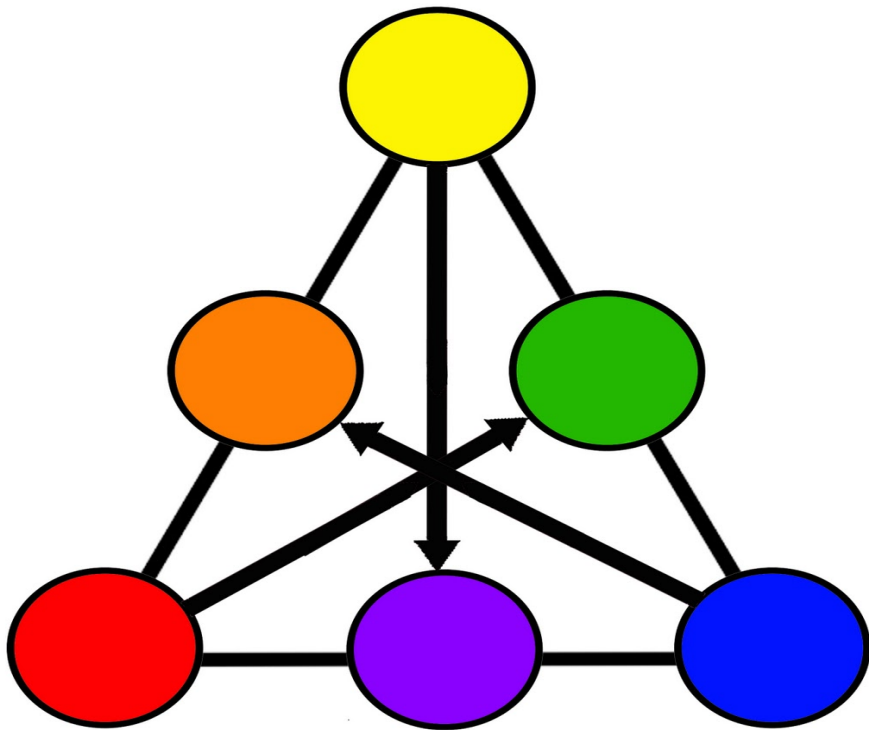
Τα συμπληρωματικά χρώματα

- Σε συμπληρωματικά, παράγωγα ή δευτερεύοντα : πορτοκαλί, πράσινο και μωβ

Θεωρούνται τα χρώματα εκείνα που προκύπτουν από την ανάμειξη δύο **βασικών** χρωμάτων σε **ίσες ποσότητες**.

Το τρίγωνο του Ντελακρουά

ΠΑΡΕΝΒΑΣΗ DESIGN

Ο Ντελακρουά σχεδίασε ένα τρίγωνο και σε κάθε κορυφή του τοποθέτησε, ένα βασικό (πρισματικό χρώμα), ενώ στις πλευρές του τριγώνου τοποθέτησε τα αντίστοιχα παράγωγα χρώματα, που τα αναφέρει και ως σύνθετα χρώματα. Σύμφωνα με το τρίγωνο του Ντελακρουά κάθε βασικό χρώμα έχει στην απέναντι πλευρά του τριγώνου ένα παράγωγο. Ετσι δημιουργούνται τα ζευγάρια των συμπληρωτικών χρωμάτων που είναι :

- Κίτρινο – μωβ
- Κόκκινο – πράσινο
- Μπλε – πορτοκαλί

Κάθε ζευγάρι συμπληρωματικών χρωμάτων περιέχει στην πραγματικότητα και τα τρία βασικά

ΧΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Αν διαφοροποιήσουμε τις αναλογίες στη μίξη των εκάστοτε δύο βασικών, προκύπτουν άπειρες αποχρώσεις.

Αν τοποθετηθούν σε σειρά όλες αυτές οι αποχρώσεις σχηματίζεται ένας χρωματικός κύκλος στον οποίο απέναντι από κάθε απόχρωση βρίσκεται το ακριβές συμπληρωματικό της.

ΟΥΔΕΤΕΡΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Το λευκό και το μαύρο, η αφετηρία δηλαδή και το τέλος κάθε χρώματος, δεν είναι χρώματα. Σύμφωνα με την οπτική φυσική το λευκό, που συμβολίζει το φως, είναι το σύνολο των χρωμάτων και το μαύρο, που συμβολίζει το σκοτάδι, είναι η έλλειψη του φωτός και επομένως η απουσία χρωμάτων.

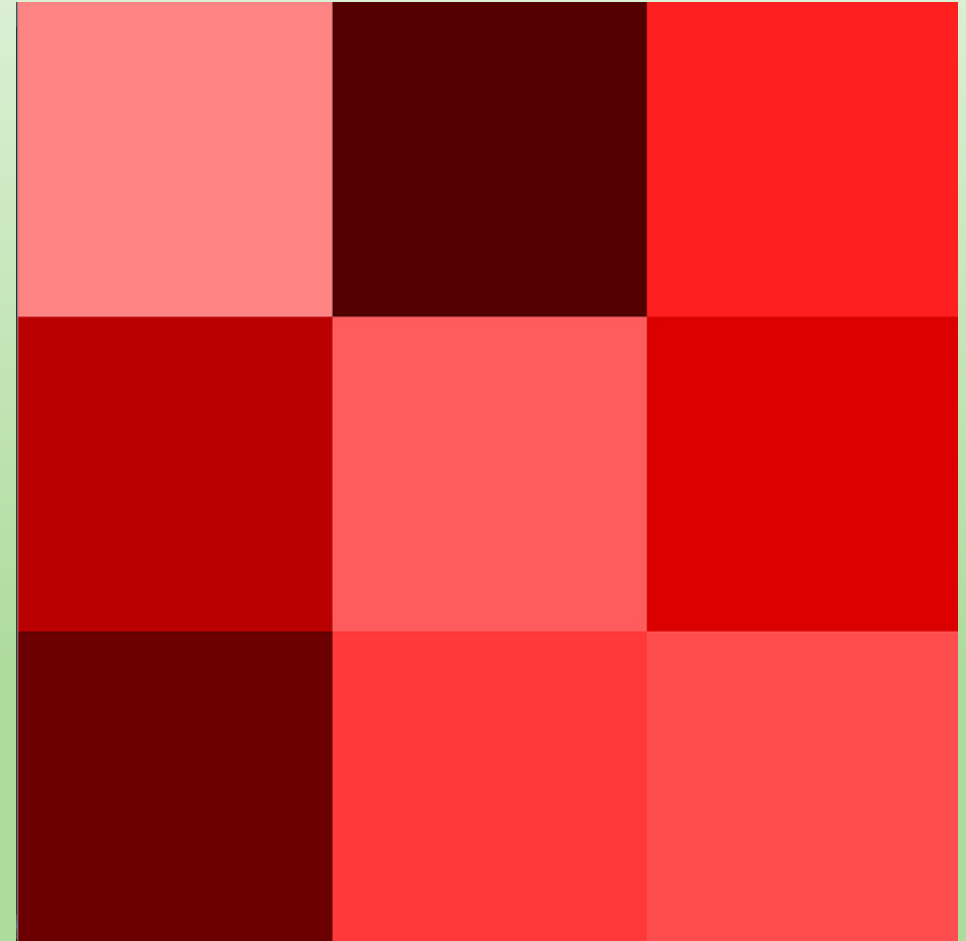
Τόνος

Είναι ο βαθμός φωτεινότητας που επιτυγχάνεται σ' ένα χρώμα με τη διαδοχική προσθήκη ενός εκ των δύο ουδετέρων χρωμάτων δηλαδή του άσπρου ή του μαύρου.

Απόχρωση

Είναι η **αλλαγή** που υφίσταται το χρώμα από **τη βαθμιαία προσθήκη** ενός άλλου χρώματος. Για παράδειγμα εάν στο κόκκινο προσθέσουμε βαθμιαία ποσότητες κίτρινου χρώματος θα προκύψουν οι χρωματικές αποχρώσεις του πορτοκαλί. Δηλ. μιλάμε για διαφορετικά, συγγενικά όμως μεταξύ τους χρώματα, με όμοια και διαφορετικά συστατικά που ανάλογα με το ποσοστό ανάμιξης τους ξεχωρίζουν το ένα από το άλλο.

Ένταση

Είναι ο βαθμός καθαρότητας, διαύγειας ή χρωματικής πληρότητας που έχει ένα χρώμα δηλ. πόσο καθαρό ή μουντό είναι. Μεγαλύτερη ένταση έχουμε στα βασικά και μικρότερη στα χρώματα που αναμιγνύονται με άσπρο και μαύρο. Ενδιάμεσα βρίσκονται τα δευτερεύοντα.

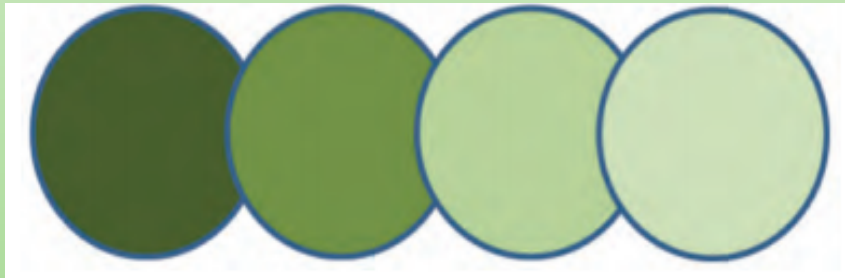
ΘΕΡΜΑ ΚΑΙ ΨΥΧΡΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Πέρα από τις τρεις γνωστές χρωματικές ιδιότητες, το χρώμα χαρακτηρίζεται και από ένα τέταρτο γνώρισμα, τη θερμότητα. Τα χρώματα διαθέτουν μια φυσική θερμότητα, η οποία έχει μετρηθεί και έχει βρεθεί υψηλότερη σε χρώματα όπως το κόκκινο, το πορτοκαλί και το κίτρινο, τα οποία ονομάζουμε θερμά χρώματα, και χαμηλότερη στο μπλε, το πράσινο και το μωβ που ονομάζουμε ψυχρά χρώματα. Τα χρώματα εκτός από τη φυσική θερμότητα προκαλούν και ψυχολογική θερμότητα, επειδή ταυτίζονται με φυσικές πηγές θερμότητας ή δροσιάς, όπως ο ήλιος, η φωτιά, η θάλασσα, ο ουρανός και η χλόη.

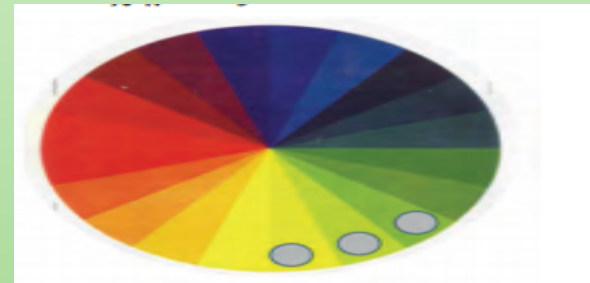

ΑΡΜΟΝΙΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

Είναι πλέον παραδεκτό, από όλους όσους ασχολήθηκαν με το χρώμα και ιδιαίτερα με τη συνδυαστική του χρώματος, ότι η χρωματική αρμονία καθορίζεται από τους νόμους της ομοιότητας, της χρωματικής συγγένειας και της αντίθεσης των χρωμάτων. Μπορούμε να πούμε ότι χρωματική αρμονία είναι ο συνδυασμός χρωμάτων που συνήθως έχουν σαν βάση ένα χρώμα.

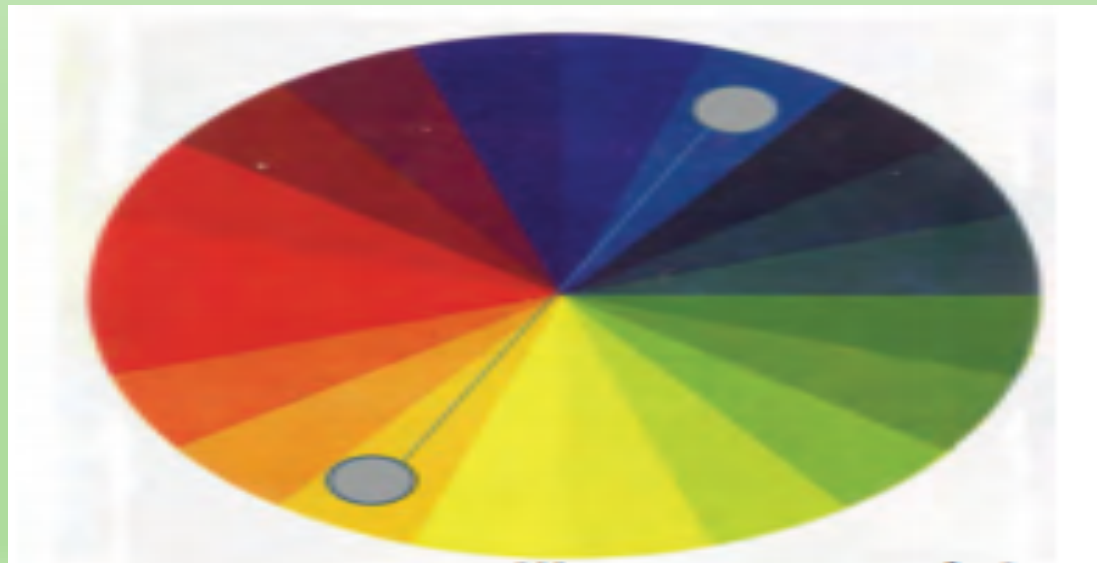
Μονοχρωματική αρμονία

Αρμονία που βασίζεται σε γειτονικά χρώματα

ΧΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Οι χρωματικές αντιθέσεις είναι συνδυασμοί χρωμάτων που προκαλούν ένταση, εναλλαγή και ενδιαφέρον. Θα μπορούσαν να παρομοιαστούν με ένα ανθισμένο κήπο, που έχει διαφορετικά λουλούδια, σε αντίθεση με τις χρωματικές αρμονίες που θυμίζουν καταπράσινο τοπίο. Οι αντιθέσεις δημιουργούνται από συνδυασμούς αντίθετων συμπληρωματικών χρωμάτων και μπορούν να βρεθούν με τη βοήθεια του χρωματικού δίσκου.

ΕΥΧΟΜΑΙ

ΣΕ ΜΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ!!!!

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ:

ΝΤΑΓΚΟΥΝΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ – ΕΙΡΗΝΗ ΠΕ 87.03

(ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ-ΚΟΣΜΕΤΟΛΟΓΟΣ)

ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

E-mail : dntagounaki@gmail.com

Χανιά 2020